

PRINCIPALELE SPECII DE CORMOFITE DIN FLORA ȚĂRII NOASTRE UTILIZATE ÎN TRATAMENTUL AFECȚIUNILOR CARDIOVASCULARE

Magdalena CHIRIȚOIU *

Medicamentele de sinteză au salvat umanitatea de boli grave precum: holera, variola, febra tifoidă, scarlatina, sifilis, tuberculoza ș.a. Astăzi, datorită succeselor înregistrate în domeniul tehnologiei precum și dorinței de a vindeca o serie de boli incurabile, s-a ajuns la fabricarea unor medicamente cu o puternică acțiune asupra organismului, chiar brutală, datorită efectelor secundare pe care le declanșează. Ca urmare, reacțiile adverse ale medicamentelor alopate au determinat apariția unui nou capitol în patologia umană: boala iatrogenă. Astfel, întâlnim, nu de puține ori, un fenomen paradoxal: cu cât un medicament este utilizat un timp mai îndelungat, cu atât indicațiile lui se reduc și crește numărul contraindicațiilor și al efectelor adverse ce produc perturbări grave ale stării de sănătate a oamenilor (dismicrobisme, modificarea biologiei germenilor, selectarea unor variante rezistente, alergii-inclusiv șoc anafilactic). Din fericire, în rezolvarea acestei probleme intervine natura care își oferă ajutorul necondiționat. Dar, cu toate acestea, “naturii îi place să se ascundă”, așa cum bine afirma Heraclit, iar omul trebuie să învețe să descopere și să folosească rațional tot ceea ce aceasta îi oferă pentru salvarea lui.

În acest sens, O.M.S. a luat inițiativa de a aprofunda studierea plantelor folosite în medicina tradițională din Africa, America Centrală, Asia și Australia pentru că “medicamentele care au la bază substanțe active din plante medicinale sunt foarte numeroase, iar cele utilizate în afecțiunile aparatului cardiovascular depășesc 70% din totalul acestora.

Tratamentul naturist prezintă următoarele avantaje:

1. este accesibil datorită faptului că plantele cresc peste tot în jurul nostru, medicina tradițională chiar recomandă ca remediile să fie căutate în locurile unde s-au născut și unde trăiesc bolnavii deoarece efectele plantelor se potrivesc bine cu patologia zonei respective,
2. este mai bine tolerat de organism ,
3. formele de administrare sunt simple și ușoare,
4. costurile de producție a produselor vegetale sunt relativ scăzute,
5. efectul este îndelungat, deși acțiunea lor imediată este mai slabă.

România, prin poziția geografică și condițiile pedoclimatice, oferă un mediu favorabil dezvoltării unei flore bogate și variate. Din numărul total de specii care trăiesc în țara noastră (cca. 3500), aproximativ 850 sunt plante medicinale, iar dintre acestea 200 au fost deja studiate

chimio-farmaceutic. Referitor la acest aspect este important de menționat faptul că medicina tradițională, prin datele orale sau scrise, constituie o sursă primară pentru cercetarea produselor fitoterapice, poporul nostru cunoscând secretele plantelor tămăduitoare încă din cele mai vechi timpuri. În introducerea la “Flora R.S.R.”, Traian Săvulescu afirma: “Botanica populară la noi s-a născut o dată cu poporul, a evoluat o dată cu el și într-însa se răsfrâng: trecutul, istoria, îndeletnicirile, suferințele și bucuriile lui “.

Pe plan mondial, afecțiunile cardiovasculare reprezintă cel mai frecvent tip de patologie și cea mai frecventă cauză de mortalitate (42% din totalul deceselor, iar în România procentul crește până la 61,8%).

Factorii de risc în determinismul acestui tip de afecțiuni sunt: hipercolesterolemia, hipertensiunea arterială, obezitatea, reumatismul



* Muzeul Județean Argeș, Pitești

articular acut, predispozițiile genetice, sedentarismul, bolile pulmonare, hipotiroidismul, sarcina și unele avitaminoze.

Ovidius spunea: ”Împotrivește-te începutului, când se recurge la remedii, e prea târziu”. În acelaș sens specialiștii recomandă, pe lângă evitarea factorilor de risc, prezentarea la medic la cele mai mici simptome. Acest fapt permite diagnosticarea timpurie a bolii, care rămâne astfel într-un stadiu incipient.

Principalele boli cardiovasculare sunt: endocarditele, bolile valvulare, bolile miocardului și pericardului, aritmiile, bolile arterelor coronare, insuficiența cardiacă, hiper- și hipotensiunea arterială, ateroscleroza, aneurismele arteriale, bolile arterelor periferice și ale venelor. În terapia acestor afecțiuni se utilizează diferite părți ale plantei care se administrează cel mai frecvent sub formă de infuzie, decoct, tinctură, macerat, extract fluid, sirop etc.

Cele mai cunoscute specii de plante, frecvent utilizate în terapia acestui tip de patologii, sunt: *Equisetum arvense*, *Ephedra distachya*, *Adonis vernalis*, *Chelidonium majus*, *Betula verrucosa*, *Juglans regia*, *Ribes nigrum*, *Rosa canina*, *Crataegus monogyna*, *Prunus spinosa*, *Hippophaë rhamnoides*, *Aesculus hippocastanum*, *Viscum album*, *Petroselinum crispum*, *Hypericum perforatum*, *Salix alba*, *Tilia cordata*, *Polygonum aviculare*, *Valeriana collina*, *Digitalis lanata*, *D. purpurea*, *Plantago lanceolata*, *Lavandula angustifolia*, *Salvia officinalis*, *Hyssopus officinalis*, *Lamium album*, *Leonurus cardiaca*, *Rosmarinus officinalis*, *Arnica montana*, *Cynara scolymus*, *Taraxacum officinale*, *Allium sativum*, *A. cepa*, *Convallaria majalis*.

La avantajele utilizării produselor fitoterapice menționate anterior se adaugă și faptul că acestea au și acțiune diuretică și sedativă pe lângă cea specifică asupra aparatului cardiovascular. Acest lucru se datorează sinergismului acțiunilor substanțelor chimice din fitocomplex.

Atragem atenția că, deși utilizarea plantelor pare inofensivă, multe dintre ele conțin substanțe cu acțiune puternică asupra organismului uman și, de aceea, recomandăm ca tratamentul să fie stabilit de medicul specialist, iar dozele indicate să fie riguros respectate.